

Presentation GRUNDLAGSUTSKOTTET

19 November 2019

Den modell för det ekonomiska systemet som ligger för behandling i riksdag och lagting

Avräkningsbeloppet

Statens samtliga inkomster utom nya statslån, underlaget för skatteavräkningen och rundradioskatt

Avräkningsgrunden

0,45 %

½ av befolkningsförändringen beaktas

Skatteavräkning

<u>På Åland debiterade:</u>

Förvärvsinkomstskatter

Samfundsskatter

Kapitalskatter

Lotteriskatter

Tonnageskatter

Källskatt för begränsat skattskyldiga

Ett <u>förskott</u> betalas ut samtidigt som förskottet för avräkningen betalas. Slutavräkning sker då beskattningen verkställts.

Om utfallet av samfundsskattens och kapitalinkomstskattens sammanlagda belopp, med mer **än 10 procent**, understiger det sammanlagda belopp som Åland skulle ha erhållit genom avräkningen, tillkommer mellanskillnaden Åland

Ålands landskapsregering

Politiskt överenskommen lösning under förra mandatperioden

- Ett nytt ekonomiskt system som genererar ca 10 miljoner euro mer till självstyrelsens grundfinansiering än nuvarande system
- Utgick från att mervärdesskatteintäkterna för staten ökar med ca 1,6 miljarder euro på årsbasis i samband med landskapsreformen, vilket var en förutsättning för höjningen om 10 miljoner.
- Landskapsregeringen anser att behovet av ökad grundfinansiering är ca 15 miljoner på årsnivå, men har accepterat en politisk kompromiss om 10 miljoner euro i det nya systemet.

Ålands landskapsregering

VAD HAR HÄNT?

- Landskaps- och vårdreformen (SOTE) blev inte av, vilket innebär att intäktshöjningen av mervärdesskatten uppgående till 1,6 miljarder euro bortfallit.

- För att undanröja effekterna av bortfallet av 1,6 miljarder i mervärdesskatt och för att nå den i propositionen avsedda effekten krävs en höjning av avräkningsgrunden.

Ålands landskapsregering

Vilken avräkningsgrund skulle ge ett tillskott på 10 miljoner euro?

					Preliminärt		Medeltal:
(miljoner euro, fasta 2017 års priser)					per 7.9.2019		5 år
Avräkningsgrund ändrad självstyrelselag	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**		**2014-2018**
Avräkningsgrund 0,45 % ger:	3,1	2,0	4,2	3,2	2,3		3,0
Avräkningsgrund 0,46 % ger:	6,8	5,8	7,9	7,0	6,3		6,8
Avräkningsgrund 0,47 % ger:	10,5	9,6	11,7	10,8	10,4		10,6

Ålands landskapsregering

Olika beräkningssätt

- Landskapsregeringen konstaterar att landskapsregeringen och finansministeriets tjänstemän under beredningen av proposition nr 320/2018 rd inte var överens om sättet att beskriva propositionens ekonomiska utfall för landskapet. Detta åskådliggörs tydligt i propositionens beskrivning av utfallet.
- Det som enligt landskapsregeringens beräkningssätt ger ca 10 miljoner euro ger enligt finansministeriets beräkningssätt ca 14 miljoner euro.
- Detta utfall accepterades av finansministeriet, regeringen, landskapsregeringen, och riksdagen inklusive grundlagsutskottet.
- Landskapsregeringen kan konstatera att det enbart är detta utfall som har stöd i lagtinget.

Ålands landskapsregering

Citat ur prop. 320/2018 rd

”De föreslagna ändringarna uppskattas höja budgetutgifterna för staten med totalt ungefär 17 miljoner euro på 2021 års nivå. Av ökningen avses cirka 14 miljoner direkt stärka landskapets ekonomi och 3 miljoner euro kompensera de åländska kommunerna för det samfundsskatteinkomstbortfall som uppstår i samband med sänkningen av samfundsskatteandelen vid landskaps- och vårdreformen. I slutet av den allmänna motiveringen till propositionen finns redogjort för vad det nämnda kompensationsbehovet grundar sig på. Ålands landskapsregering har under beredningen av propositionen framhållit att då en jämförelse görs på basis av det år för vilket avräkningen respektive skatteavräkningen verkställs, är utfallet mellan det nuvarande ekonomiska systemet och det avräkningssystem som föreslås det att landskapets grundfinansiering ökar med cirka 10 miljoner euro per år, beräknat på 2021 års nivå.”

(Vår understreckning och färgsättning)

Ålands landskapsregering

Skillnaderna mellan de olika beräkningarna

Propositionen i en värld MED landskaps- och vårdreform		
	Finansministeriet	Landskapsregeringen
Enligt RP 320/2018 rd	Ca 14 miljoner euro	Ca 10 miljoner euro
Propositionen i en värld UTAN landskaps- och vårdreform		
Enligt förslag om 0,46 procent i avräkningsgrund	Ca 10 miljoner euro	Ca 6,8 miljoner euro
Enligt förslag om 0,47 procent i avräkningsgrund	Ca 14 miljoner euro	Ca 10,6 miljoner euro

Ålands landskapsregering

Lagtinget behandlar ännu ändringsförslaget

- Om en överenskommelse om 0,47 procent inte kan uppnås så kommer lagtinget inte att ge sitt bifall till propositionen.

- Åland vill inte igen bli ett problem för Finland då projektet med landskaps- och vårdreformen avancerar. Landskapsregeringen och lagtinget har därför ansträngt sig för att hitta lösningsmodeller.

- Faller det framförhandlade systemet nu så måste man börja om.

Ålands landskapsregering

3 mom. övergångsbestämmelsen

- Avräkningsgrunden enligt 47 § 1 mom. ska ändras, om grunderna för statsbokslutet genomgår ändringar enligt de bestämmelser i 47 § 2—4 mom. som gällde vid denna lags ikraftträdande eller om det annars finns vägande skäl för ändring innan lagen har trätt ikraft. På ändring av avräkningsgrunden tillämpas då de bestämmelser i 47 § 5 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Ålands landskapsregering

Vägande skäl enligt övergångsbestämmelsen

Av bestämmelsens 3 mom. detaljmotivering framgår följande:

”Bestämmelsen om vägande skäl är avsedd att bli tillämplig i en situation där den till följd av landskaps- och vårdreformen uppskattade ökningen av mervärdesskatteintäkten i statsbudgeten på cirka 1,6 miljarder euro inte skulle realiseras eller om väsentliga avvikelser skett som påverkar avräkningsbeloppet och som inte beror på konjunkturläget. Bestämmelsen avser även och i vidare bemärkelse att garantera att den samsyn som råder mellan regeringen och Ålands landskapsregering angående nivån på grundfinansieringen för självstyrelsens utgifter, uppnås i enlighet med beskrivningen under rubriken ”2 Propositionens konsekvenser” stycke 3. Eftersom avsikten med momentet i första hand är att avräkningsgrunden justeras innan lagens ikraftträdande, ska ändringen ske enligt förfarandet 47 § 5 mom. i den lag som gällde vid denna lags ikraftträdande i form av en vanlig rikslag med lagtingets bifall. ”

HUR HANTERAR VI DETTA?

1. En politisk överenskommelse om att fullfölja intentionerna om höjd grundfinansiering.

2. Riksdagen antar en kläm om att avräkningsgrunden ska höjas till 0,47 procent för att uppnå målsättningarna i propositionen.

3. Lagtinget kan därigenom vara förvissat om att propositionens ekonomiska effekter blir de avsedda och ger därmed sitt bifall.

Ålands landskapsregering

